

62015CJ0552

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. rugsėjo 19 d. (*1)

„Valstybės įsipareigojimų nevykdymas – Laisvė teikti paslaugas – Automobiliai – Vienoje iš valstybių narių gyvenančio asmens automobilio nuoma arba išperkamoji nuoma iš kitoje valstybėje narėje įsteigto tiekėjo – Registracijos mokestis – Viso mokesčio sumokėjimas registruojant – Mokesčio grąžinimo sąlygos – Proporcingumas“

Byloje C-552/15

dėl 2015 m. spalio 23 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų nevykdymo

Europos Komisija, atstovaujama M. Wasmeier ir J. Tomkin, nurodžiusi adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

ieškovė

prieš

Airijai, atstovaujamai E. Creedon, L. Williams ir A. Joyce, padedamai SC M. Collins, BL S. Kingston ir BL C. Daly, nurodžiusi adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

atsakovė,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro teismo pirmininkas K. Lenaerts, teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, kolegijų pirmininkai L. Bay Larsen, T. von Danwitz ir J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai E. Levits (pranešėjas), J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė W. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2016 m. lapkričio 22 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2017 m. kovo 2 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1

Ieškinyje Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo konstatuoti, kad įpareigojusi Airijos rezidentą registruojant kitoje valstybėje narėje išperkamosios nuomos būdu įsigyti ar išsinuomotą automobilį sumokėti visą transporto priemonės registracijos mokestį (Vehicle Registration Tax) neatsižvelgiant į tos transporto priemonės naudojimo laiką, kai jos nenumatoma nuolat naudoti

Airijoje ir ji faktiškai nėra taip naudojama, ir nustačiusi šio mokesčio grąžinimo sąlygas, viršijančias tai, kas yra griežtai būtina ir proporcinga, Airija nevykdė savosipareigojimų pagal SESV 56 straipsnį.

Teisinis pagrindas

2

Finance Act 1992 (1992 m. Finansų įstatymas), paskutinį kartą iš dalies pakeisto Finance Act 2014 (2014 m. Finansų įstatymas), 131 straipsnio 4 dalies redakcijoje, galiojusioje papildomoje pagrąstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigos dieną, numatyta:

„Nuo 1993 m. sausio 1 d. asmuo negali turėti ar išlaikyti jokios neįregistruotos ar perdarytos transporto priemonės, apie kurios reikalingus duomenis, susijusius su perdarymu, nepranešta mokesčių administratoriui [(Commissioners)], išskyrus: kai asmuo turi leidimą, kai transporto priemonei reikalavimas netaikomas pagal šiuo metu galiojantį 135 straipsnį, kai tai yra 143 straipsnio 3 dalyje numatyta arba pagal 135A straipsnį nuo registracijos atleista transporto priemonė.“

3

1992 m. Finansų įstatymo 132 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Pagal šio skyriaus nuostatas ir jame išdėstytas taisykles, įsigaliojančias nuo 1993 m. sausio 1 d., nustatomas, renkamas ir sumokamas vieno iš 3 dalyje nurodytų tarifų akcizo mokestis, vadinamas registracijos mokesčiu:

a)

kai transporto priemonė registruojama ir

b)

kai pateikiamas 131 straipsnio 3 dalyje numatytas pranešimas.“

4

Pagal 1992 m. Finansų įstatymo 132 straipsnio 2 dalį transporto priemonių registracijos mokestis (toliau – registracijos mokestis) turi sumokėti į registruojantis asmuo, registruodamas transporto priemonę.

5

Mokėtina registracijos mokesčio suma pagal 1992 m. Finansų įstatymo 132 ir 133 straipsnius apskaičiuojama standartiniams transporto priemonėms remiantis:

–

transporto priemonės pardavimo kaina laisvojoje rinkoje (open market selling price), kuri 1992 m. Finansų įstatymo 133 straipsnio 3 dalyje apibrėžta kaip transporto priemonės kaina, „už kurią pagrįstai būtų galima parduoti pirmą kartą <...> Airijos mažmeninėje rinkoje“. Apskaičiuodamas pardavimo kainą laisvojoje naudotų transporto priemonių rinkoje mokesčių administratorius paprastai atsižvelgia į kelis rodiklius ir nagrinėja kainininkus, pardavimo katalogus ir interneto svetaines;

—

atitinkamos transporto priemonės išmetamo anglies dioksido kiekiu, žinant, kad labiausiai teršiančioms transporto priemonėms (daugiau kaip 225 g – km) taikomas 36 % pardavimo kainos laisvojoje rinkoje dydžio registracijos mokestis, bet ne mažesnis kaip 720 eur?, kaip numatyta 1992 m. Finansų įstatymo 132 straipsnyje pateiktoje lentelėje.

6

Tam tikroms transporto priemonėms ir asmenų kategorijoms netaikomas reikalavimas mokėti registracijos mokestį. Pavyzdžiui, pagal 1992 m. Finansų įstatymo 135 straipsnio 1 dalies a, b, c ir d punktus reikalavimas netaikomas nerezidentų darbo ar asmeniniais tikslais laikinai importuotoms transporto priemonėms, rezidentams, dirbantiems suteikiam jiems transporto priemonė darbdaviui, kurio buveinė yra kitoje valstybėje narėje, arba rezidentams, kurie savarankiškai veikia vykdo tik arba daugiausia kitoje valstybėje narėje, specialiosioms transporto priemonėms, neskirtoms naudoti viešosiose vietose.

7

Neįskaitant šių atvejų, visos kitos Airijai importuotos transporto priemonės turi būti registruotos, o registracijos mokestis turi būti sumokėtas per 30 dienų nuo transporto priemonės vežimo Airijos teritoriją po to, kai transporto priemonė prieš registraciją patikrina National Car Testing Service (Nacionalinė transporto priemonių techninės apžiūros tarnyba, Airija). Toks pareigojimas taikomas, be kita ko, importuotoms transporto priemonėms, įsigytoms išperkamosios nuomos būdu arba išsinuomotoms kitoje valstybėje narėje.

8

1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnis, susijęs su transporto priemonių registracijos mokesčio sumų grąžinimu eksportuojant tam tikras transporto priemones, buvo ištrauktas Finance Act 2012 (2012 m. Finansų įstatymas) ir taikomas nuo 2013 m. balandžio 8 d. 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio 2 dalies b punktas buvo ištrauktas 2014 m. Finansų įstatymu. Taip pakeisto 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnyje numatyta:

„1. Mokesčio administratorius gali grąžinti asmeniui iš valstybės išvežtos transporto priemonės registracijos mokesčio dalį, kurios dydis apskaičiuojamas remiantis šio straipsnio nuostatomis, atsižvelgiant į pardavimo kainą laisvojoje rinkoje, jei:

a)

ši transporto priemonė priklauso M1 kategorijai;

b)

ši transporto priemonė buvo registruota pagal 131 straipsnį ir buvo sumokėtas transporto priemonių registracijos mokestis;

c)

transporto priemonė buvo registruota pagal 131 straipsnį prieš pat ją išvežant;

d)

per 30 dienų iki jos išvežimo:

i)

transporto priemonių ir visus b arba c punktuose nurodytus dokumentus ir

ii)

prireikus galiojančių transporto priemonių apžiūros sertifikatų

įvertino kompetentingas asmuo ir nusprendė, jog visi svarbūs reikalavimai tenkinami;

e)

vertinant d punkte nurodytus elementus transporto priemonių kaina laisvojoje rinkoje, t. y. 2 dalyje nurodyta kaina, nėra mažesnė nei 2000 eurų ir

f)

laikomasi 3 dalies reikalavimų.

2. Grąžintinas transporto priemonių registracijos mokestis:

a)

apskaičiuojamas atsižvelgiant į transporto priemonių pardavimo kainą laisvojoje rinkoje (jei nustato mokesčių administratorius) 1 dalies d punkte numatyto tyrimo atlikimo metu ir

b)

apima sumą, apskaičiuotą taikant vieną ar daugiau formulių ar kitų apskaičiavimo būdų, kurie gali būti nustatyti ministro arba ministro patvirtintų teisės aktų nuostatose, kaip numatyta 141 straipsnyje.

3. Prašymas grąžinti transporto priemonių registracijos mokestį pagal šį straipsnį turi būti pateiktas mokesčių administratoriaus patvirtintomis sąlygomis ir tvarka; kartu su šiuo prašymu reikia pateikti:

a)

dokumentus, kurie mokesčių administratoriui teisės požiūriu pakankamai patvirtintų, kad transporto priemonė buvo išvežta iš valstybės per 30 dienų nuo jos patikrinimo pagal šį straipsnį, ir

b)

rodymus, kad paskui transporto priemonė buvo registruota kitoje valstybėje narėje arba galutinai išvežta iš Europos Sąjungos.

4. Transporto priemonių registracijos mokesčio suma, apskaičiuota siekiant į grąžinti pagal šį straipsnį už konkrečią transporto priemonę, turi būti sumažinta, atsižvelgiant į:

a)

grynai bet kokios šiai transporto priemonei anksčiau pagal šį skyrį suteiktos mokesčio lengvatos

ar grąžinto mokesčio sumą ir

b)

500 eurų administracines išlaidas.

5. Bet koks transporto priemonių registracijos mokesčio grąžinimas pagal šį straipsnį bus atliekamas asmens vardu, nurodytu pagal Finance Act 1993 [(1993 m. Finansų įstatymas)] 60 straipsnį tvarkomuose registruose, atliekant 1 dalies d punkte numatytą patikrinimą.“

9

Pardavimo kainos laisvojoje rinkoje santykinė dalis, kuri yra pagrindas apskaičiuojant 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio 2 dalyje numatytą grąžinamą mokesčio sumą, priklauso nuo transporto priemonės išmetamo anglies dioksido kiekio; šis veiksnys lygiai taip pat lemia anksčiau renkamo registracijos mokesčio dydį.

10

Pagal 2015 m. gruodžio 17 d. patvirtintas ir 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojusias Vehicle Registration and Taxation Regulations 2015 (2015 m. Transporto priemonių registracijos ir apmokestinimo taisyklės, toliau – 2015 m. įgyvendinimo taisyklės) 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio 2 dalies b punkte numatytos grąžinti sumos dydis apskaičiuojamas dauginant pagal to įstatymo 135D straipsnio 2 dalies a punktą nustatytą transporto priemonių registracijos mokesčio sumą iš referencinės normos, atitinkančios dvylikos mėn. trukmės euro tarpbankinės rinkos palūkanų normą (EURIBOR).

11

Pagal Finance Act 2015 (2015 m. Finansų įstatymas) 49 straipsnį 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio 4 dalies b punkte numatytą administracinių išlaidų suma nuo 2016 m. sausio 1 d. buvo sumažinta iki 100 eurų.

Ikiteisminis procedūra ir procesas Teisingumo Teisme

12

Po 2003 m. sausio mėn. inicijuoto susirašinėjimo ir susitikimo su Airijos valdžios institucijomis dėl klausimo, kaip Airijos registracijos mokesčio sistema atitinka principus, suformuluotus 2002 m. kovo 21 d. Sprendime Cura Anlagen (C-451/99, EU:C:2002:195) ir 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendime Komisija / Danija (C-464/02, EU:C:2005:546), 2011 m. sausio 27 d. Komisija nusiuntė Airijai oficialų pranešimą. Jame ji nurodė, kad įpareigojusi Airijos rezidentų registruojant kitoje valstybėje narėje išperkamosios nuomos būdu įsigytą ar išsinuomotą automobilį sumokėti registracijos mokestį neatsižvelgdama į tos transporto priemonės naudojimo laiką ir nenumačiusi aptariamo rezidento teisės į atleidimą nuo mokesčio ar jo grąžinimą, kai transporto priemonė nėra skirta nuolat naudoti Airijoje ir faktiškai nėra taip naudojama, Airija nevykdė savo įsipareigojimų pagal SESV 56–62 straipsnius.

13

2011 m. gegužės 26 d. atsakydama į oficialų pranešimą Airija nesutiko su tariamu jos teisės aktu nesuderinamumu su Sąjungos teise. Sutikdamos, kad registracijos mokesčio taikymas išsinuomotoms arba išperkamosios nuomos būdu įsigytoms transporto priemonėms gali būti laikomas galima laisvo paslaugų teikimo kliūtimi, Airijos valdžios institucijos tvirtino, kad tokie

teisės aktai pateisinami tuo, jog Airija nuolatini gyvenamąjį vietą pasirinko laikyti savo kompetencijos mokesčių srityje – gyvendinimo kriterijumi, taip pat sumetimais, susijusiais su aplinkos apsauga, konkurencijos išsaugojimu, taip pat registracijos mokesčių sistemos nuoseklumu ir veiksmingumu. Airija pažymi, kad registracijos mokesčių sistemos pokyčiai suteiktų konkurencinį pranašumą. Šiaurės Airijoje steigtoms automobilių išperkamosios nuomos įmonėms, nes ten taikomas mažesnis registracijos mokestis, ir taip paskatintų Airijos rezidentus naudoti automobilius iš užsienio, o tai pakenktų prekybai transporto priemonėmis šalies viduje ir lemtų didelius su mokesčiais susijusius nuostolius.

14

Neįtikinta Airijos pateiktų argumentų Komisija 2011 m. spalio 27 d. pirmą pagrindą nuomonę, kurioje pakartojo oficialiame pranešime pateiktą analizę.

15

2012 m. sausio 10 d. raštu Airijos valdžios institucijos pranešė Komisijai, kad sukurs tokią grąžinimo sistemą, kuri leis prašymą pateikusiems ir visų registracijos mokestį sumokėjusiems asmenims susigrąžinti mokesčių permoką. 2012 m. balandžio 10 d. raštu tos valdžios institucijos pateikė Komisijai 2012 m. Finansų įstatymo, kuriuo buvo kuriama tokia sistema, tekstą ir pažymi, jog šio įstatymo gyvendinimo taisyklės turėtų būti patvirtintos vėliau. Grąžinimo sistema įsigaliojo Airijoje 2013 m. balandžio 8 d.

16

2013 m. rugsėjo 26 d. Airijos valdžios institucijoms skirtame rašte Komisija nurodė, kad Airijos registracijos mokesčių sistema nėra tinkamai atsižvelgta į 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartį VAV/Autovermietung (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558). Anot Komisijos, viso registracijos mokesčių sumokėjimas neatsižvelgiant į išperkamosios nuomos sutarties trukmę, kai ši trukmė galima buvo nustatyti, yra neproporcingas, net jei yra numatyta likutinio grąžinimo tvarka. Todėl Komisija paragino Airijos valdžios institucijas pateikti jai informacijos apie priemones, kurias jos numatė patvirtinti tam, kad atitiktų minėtos nutarties reikalavimus.

17

Po susirašinėjimo ir susitikimo su Airijos valdžios institucijomis 2014 m. liepos 11 d. Komisija surašė papildomą oficialų pranešimą, kuriame pakartojo savo poziciją dėl iš 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutarties VAV/Autovermietung (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558) išplaukiančių reikalavimų. Komisijos nuomone, pareigojusi Airijos rezidentus registruojant kitoje valstybėje narėje išperkamosios nuomos būdu įsigytą ar išsinuomotą automobilį sumokėti visą už nuolatinę registraciją mokėtiną registracijos mokestį, o ne sumą, proporcingą tos transporto priemonės naudojimui Airijoje trukmei, jei ji yra iš anksto žinoma ir ribota, Airija nevykdė savosipareigojimų pagal SESV 56–62 straipsnius. Be to, sumokėto mokesčių grąžinimo sąlygos, būtent, 500 eurų administracinis išlaidų sumokėjimas, privalomas reikalavimas atlikti techninį apžiūrą ir galimas palėkanų praradimas, vertinant visa tai kartu, gali atgrasyti nuo paslaugų tarptautiniu mastu teikimo.

18

2014 m. lapkričio 11 d. atsakyme į papildomą oficialų pranešimą Airija pažymi, kad registracijos mokesčių sistema yra teisinga, proporcinga ir atitinka SESV 56 straipsnio reikalavimus. Be kita ko, ši valstybė narė pabrėžė, kad Airijos teisės aktai labai skiriasi nuo Nyderlandų teisės aktų, dėl kurių buvo priimta 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartis VAV/Autovermietung (C-91/10, nepaskelbta

Rink., EU:C:2010:558), kad grąžinimas yra privalomas, jei tenkinamos teisės aktuose numatytos sąlygos, ir kad netrukus Airija patvirtins palėkanė nuo grąžintė sumė mokėjimė numatanėias priemones.

19

2015 m. vasario 26 d. Komisija priėmė papildomė pagrėstė nuomonė, kurioje pakartojo savo požiūrė, išdėstytė papildomame oficialiame pranešime; anot jos, viso registracijos mokesėio sumokėjimas, net derinamas su grąžinimo tvarka, yra neproporcingas, jei naudojimo trukmė buvo žinoma iš anksto. Be to, 500 eurė administracinė išlaidos yra neproporcingos ir, vertinant jas kartu su galimu palėkanė praradimu ir ppareigojimu atlikti techninė apžiūrė, suryja didelė dalė grąžinamos sumos. Todėl Komisija paragino Airijė per du mėnesius nuo papildomos pagrėstos nuomonės gavimo dienos, t. y. 2015 m. vasario 27 d., įvykdyti toje nuomonėje išdėstytus reikalavimus.

20

2015 m. balandžio 27 d. rašte Airija nepakeitė savo požiūrio; pagal jė jos teisės aktai atitinka Sąjungos teisė. Be to, ši valstybė narė pažymėjo, kad nuo šiol pagal 1992 m. Finansė įstatymo 135D straipsnio 2 dalies b punkto redakcijė, patvirtintė 2014 m. Finansė įstatymu, numatyta mokėti palėkanas ir kad atitinkamos nuostatos dėl palėkanė taikymo įsigalioja nuo 2016 m. sausio 1 d. Airija taip pat pranešė Komisijai apie savo ketinimė sumažinti administracines išlaidas nuo 500 iki 100 eurė.

21

Komisija mano, kad pasibaigus papildomoje pagrėstoje nuomonėje nustatytam terminui Airijoje galiojantys teisės aktai vis dar nebuvo suderinti su Sąjungos teise, todėl ji pareiškė šė ieškinė.

22

Airija, vadovaudamasi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 16 straipsnio trečia pastraipa, paprašė Teisingumo Teismo posėdžiauti didžiosios kolegijos sudėties.

Dėl ieškinio

Dėl procedūros dėl ppareigojimė neįvykdymo teisėtumo

Šalė argumentai

23

Formaliai Airija netvirtina, kad ieškinys nepriimtinas, tačiau nurodo, kad dėl savo elgesio per ikiteisminė procedūrė, taip pat pareiškėdama ieškinė Komisija pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje numatytė lojalaus bendradarbiavimo principė, Europos Sąjungos pagrindiniė teisiė chartijos 41 straipsnyje įtvirtintė bendrėjė gero administravimo principė ir nepaisė jos teisės gynybė.

24

Visė pirma, pripažinusi, kad grąžinimo sistema gali bėti suderinama su SESV 56 straipsniu, 2013 m. Komisija pakeitė savo nuomonė remdamasi 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartimi VAV?Autovermietung (C?91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558) ir nuo to laiko atmeta patė tokios grąžinimo sistemos principė aplinkybėmis, kai nacionalinis registracijos mokestis taikomas tarptautiniu mastu. Taigi Komisijos požiūris dėl, jos nuomone, iš SESV 56 straipsnio kylanėi?

reikalavimų pasikeitė, nors jurisprudencijoje nebuvo jokių reikšmingų pokyčių, ir Airija kelis kartus keitė savo teisės aktus, kad jie atitiktų pirminius Komisijos reikalavimus.

25

Be to, ieškinys pareikštas per anksti ir nėra atsižvelgta į tam tikrus Airijos teisės aktuose padarytus pakeitimus, be kita ko, 2014 m. Finansų įstatyme numatytą palėkaną mokėjimą. Airija pažymi, kad dar prieš pareiškiant ieškinį 2015 m. spalio 23 d. Komisija buvo informuota apie tai, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigalioja ir 2015 m. įgyvendinimo taisyklės, kuriose nustatytos grąžinant išmokamą palėkaną apskaitavimo sąlygos, ir 2015 m. Finansų įstatymas, kuriame numatytas administracinis išlaidų sumažinimas iki 100 eurų.

26

Galiausiai, Komisijos ieškinyje išdėstyti požymiai yra neaiškūs, ypač dėl klausimo, ar jos reikalavimai grindžiami tik vienu pagrindu, ar dviem atskirais pagrindais, iš kurių vienas susijęs su proporcingo registracijos mokesčio mokėjimo tvarkos nebuvimu, kitas – su tuo, kad numatytos šio mokesčio grąžinimo sąlygos viršija tai, kas yra griežtai būtina ir proporcinga. Todėl Airijai labai sunku įgyvendinti savo teisę į gynybą.

27

Komisija atsako, kad ji nebuvo nenuosekli ir nekeitė savo požiūrio, kai atsižvelgdama į Airijos neseniai patvirtintas priemones iš naujo įvertino Airijos registracijos mokesčio sistemos atitiktą Sąjungos teisei. Apskritai kalbant, ji nurodo, kad pasibaigus papildomoje pagręstoje nuomonėje nustatytam terminui Airija nesiėmė priemonių, reikalingų, kad būtų užtikrinta jos teisės aktų atitiktis Sąjungos teisei. Pavyzdžiui, 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio 2 dalies b punkto redakcijoje, patvirtintoje 2014 m. Finansų įstatymu, ji numatė tik galimybę vėliau priimti taisykles, susijusias su palėkanų mokėjimu, todėl negalima teigti, kad šiame punkte nustatoma suderinta ir veiksminga tokio mokėjimo sistema. Tiesa, tokios taisyklės galiausiai buvo nustatytos 2015 m. įgyvendinimo taisyklėmis, tačiau jos buvo patvirtintos tik 2015 m. gruodžio 17 d., t. y. gerokai po to, kai baigėsi papildomoje pagręstoje nuomonėje nustatytas terminas.

Teisingumo Teismo vertinimas

28

Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad ikiteismine procedūra siekiama suteikti atitinkamai valstybei narei galimybę, pirma, įvykdyti iš Sąjungos teisės kylančius įsipareigojimus ir, antra, veiksmingai pateikti savo gynybos pagrindus atsakant į Komisijos pateiktus kaltinimus (2001 m. gegužės 10 d. Sprendimo Komisija / Nyderlandai, C-152/98, EU:C:2001:255, 23 punktas; 2002 m. lapkričio 5 d. Sprendimo Komisija / Vokietija, C-476/98, EU:C:2002:631, 46 punktas; 2008 m. balandžio 8 d. Sprendimo Komisija / Italija, C-337/05, EU:C:2008:203, 19 punktas ir 2011 m. balandžio 7 d. Sprendimo Komisija / Portugalija, C-20/09, EU:C:2011:214, 18 punktas).

29

Ikiteisminės procedūros teisėtumas yra esminė garantija, kurios reikalaujama SESV siekiant ne tik apsaugoti atitinkamos valstybės narių teises, bet ir užtikrinti, kad galimas teismo procesas vyktų dėl aiškiai apibręžto ginčo dalyko. Iš šio siekio išplaukia, kad oficialaus pranešimo tikslas, viena vertus, yra apibręžti ginčo dalyką ir nurodyti valstybei narei, kuri raginama pateikti savo pastabas, argumentus, kurie būtini jos gynybai parengti, ir, kita vertus, leisti valstybei narei pašalinti pažeidimus prieš kreipiantis į Teisingumo Teismą (2008 m. balandžio 10 d. Sprendimo Komisija /

30

Nagrįsiantis atvejų dėl argumento, kad per ikiteisminį procedūrą Komisija pakeitė savo poziciją dėl apmokestinimo tvarkos ir paskesnio grąžinimo suderinamumo su Sąjungos teise, reikia pažymėti, kad iš pradžių ši institucija ir oficialiame pranešime, ir pagrįstoje nuomonėje kaltino Airiją nepareigojus Airijos rezidentus registruojant kitoje valstybėje narėje išperkamosios nuomos būdusigyti ar išsinuomotautomobilį sumokėti registracijos mokestį neatsižvelgiant tos transporto priemonės naudojimo laiką ir nenumatytą rezidentų teisę atleidimui nuo mokesčių ar jo grąžinimą, kai transporto priemonė nėra skirta nuolat naudoti Airijoje ir faktiškai nėra taip naudojama.

31

Šie kaltinimai buvo susiję su Airijos teisės aktais, galiojusiais oficialaus pranešimo išsiuntimo dieną ir priimant pagrįstą nuomonę, nes tuose teisės aktuose nebuvo numatyta jokios registracijos mokesčių grąžinimo tvarkos. Vis dėlto nei iš šių kaltinimų, nei iš oficialaus pranešimo ir pagrįstos nuomonės teksto negalima daryti išvados, kad Komisija buvo atlikusi teisinį mokesčių surinkimo ir paskesnio grąžinimo sistemos suderinamumo su SESV 56 straipsniu vertinimą.

32

2013 m. balandžio 8 d. signaliojus registracijos mokesčių grąžinimo sistemai 2014 m. liepos 11 d. Komisija išsiuntė papildomą oficialų pranešimą, nustatydamą šiai valstybei narei naują terminą pastaboms pateikti, o paskui – 2015 m. vasario 26 d. išsiuntė jai papildomą pagrįstą nuomonę, grindžiamą tais pačiais kaltinimais, kaip ir išdėstyti tame papildomame oficialiame pranešime. Joje Komisija teigė, kad viso registracijos mokesčių sumokėjimas, net derinamas su grąžinimo tvarka, yra neproporcingas, jei naudojimo trukmė žinoma iš anksto. Be to, joje buvo tvirtinama, kad 500 eurų administracinės išlaidos taip pat yra neproporcingos ir, vertinant jas kartu su galimu palėkanų praradimu ir nepareigojimu atlikti techninį apžiūrą, suriia didelę dalį grąžinamos sumos.

33

Išsiuntusi Airijai papildomą oficialų pranešimą, kuriame nustatė šiai valstybei narei naują terminą pastaboms pateikti, o paskui išsiuntusi jai papildomą pagrįstą nuomonę, grindžiamą tais pačiais kaltinimais, kaip ir išdėstyti tame pranešime, Komisija nepažeidė Airijos teisės į gynybą, taigi šiai buvo suteikta galimybė pasiruošti gynybai.

34

Dėl nurodyto lojalaus bendradarbiavimo principo ir gero administravimo principo pažeidimo pasirinkus ieškinio pareiškimo datą reikia priminti, viena vertus, kad Komisija turi įvertinti galimybes pareikšti valstybei narei ieškinį, nustatyti pastarosios pažeistas nuostatas ir pasirinkti procedūras prieš ją dėl įsipareigojimų nevykdymo inicijavimo momentą, o šį pasirinkimą lemiantys motyvai negali turėti poveikio ieškinio priimtinumui (1994 m. birželio 1 d. Sprendimo Komisija / Vokietija, C-317/92, EU:C:1994:212, 4 punktas; 1998 m. birželio 18 d. Sprendimo Komisija / Italija, C-35/96, EU:C:1998:303, 27 punktas; 2001 m. vasario 1 d. Sprendimo Komisija / Prancūzija, C-333/99, EU:C:2001:73, 24 punktas ir 2005 m. gruodžio 8 d. Sprendimo Komisija / Liuksemburgas, C-33/04, EU:C:2005:750, 66 punktas). Iš tiesų Komisija turi diskreciją nustatyti, kada galima pareikšti ieškinį, todėl Teisingumo Teismas iš principo neprivalo kontroliuoti tokio vertinimo (1995 m. gegužės 10 d. Sprendimo Komisija / Vokietija, C-422/92, EU:C:1995:125, 18 punktas ir 2010 m. kovo 4 d. Sprendimo Komisija / Italija, C-297/08, EU:C:2010:115, 87 punktas).

35

Kita vertus, pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją įsipareigojimų nevykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje, o į vėlesnius pakeitimus Teisingumo Teismas neatsižvelgia (2003 m. birželio 19 d. Sprendimo Komisija / Prancūzija, C-161/02, EU:C:2003:367, 9 punktas; 2010 m. gegužės 20 d. Sprendimo Komisija / Ispanija, C-158/09, nepaskelbtas Rink., EU:C:2010:292, 7 punktas ir 2010 m. spalio 28 d. Sprendimo Komisija / Lietuva, C-350/08, EU:C:2010:642, 30 punktas).

36

Vadinasi, kadangi pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos dieną Komisija mano, kad valstybės narė nevykdė savo įsipareigojimų, SEVS 258 straipsnyje numatytos normos turi būti taikomos neįpareigojant Komisijos laikytis kokio nors nustatyto termino (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 28 d. Sprendimo Komisija / Lietuva, C-350/08, EU:C:2010:642, 33 ir 34 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją ir 2015 m. balandžio 16 d. Sprendimo Komisija / Vokietija, C-591/13, EU:C:2015:230, 14 punktą).

37

Taigi reikia atmesti Airijos argumentą dėl tariamo šio ieškinio pareiškimo per anksti.

38

Galiausiai dėl tariamo šio ieškinio dalyko neaiškumo reikia priminti, kad pagal Procedūros reglamento 120 straipsnio c punktą ir su juo susijusią jurisprudenciją kiekviename ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas, ieškinio pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, ir ši pagrindinė santrauka. Tai reikia išdėstyti pakankamai aiškiai ir tiksliai, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Teisingumo Teismas – vykdyti kontrolę. Iš to išplaukia, kad pagrindinės teisinės ir faktinės aplinkybės, kuriomis pagrįstas ieškinys, turi būti nuosekliai išdėstytos ir suprantamos iš paties ieškinio teksto ir kad jame pateikiamus reikalavimus reikia suformuluoti nedviprasmiškai, siekiant išvengti situacijos, kai Teisingumo Teismas priims sprendimą ultra petita arba apskritai nespręs dėl kaltinimo (2013 m. liepos 11 d. Sprendimo Komisija / Čekijos Respublika, C-545/10, EU:C:2013:509, 108 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija; 2016 m. vasario 23 d. Sprendimo Komisija / Vengrija, C-179/14, EU:C:2016:108, 141 punktas ir 2016 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo Komisija / Čekijos Respublika, C-525/14, EU:C:2016:714, 16 punktas).

39

Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad Komisijos ieškinys susijęs su Airijos registracijos mokesčio, taikomo kitoje valstybėje narėje išperkamosios nuomos būdu įsigytoms ar išsinuomotoms transporto priemonėms, sistema, galiojusia papildomoje pagrąstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos dieną.

40

Taip pat reikia pažymėti, kad ieškinio dalyje, kurioje išdėstyti reikalavimai, Komisija aiškiai nurodė, jog kaltina Airiją tuo, kad, pirma, ji įpareigojo Airijos rezidentą sumokėti visą registracijos mokestį registruojant kitoje valstybėje narėje išsinuomotą ar išperkamosios nuomos būdu įsigytą automobilį, neatsižvelgdama į tokio automobilio naudojimo laiką, kai jo nenumatoma nuolat naudoti ir jis nėra taip naudojamas šioje teritorijoje, antra, nustatė šio mokesčio grąžinimo sąlygas, viršijančias tai, kas yra griežtai būtina ir proporcinga. Šie kaltinimai atitinka papildomame oficialiame pranešime ir papildomoje pagrąstoje nuomonėje pateiktus kaltinimus. Nors ieškinio motyvuose Komisija iš tikrųjų kelis kartus padarė nuorodą apskritai į registracijos mokesčio sistemą, vis dėlto ji ieškinyje atskirai analizavo prievolę mokėti visą registracijos mokestį ir mokesčio grąžinimo sąlygas, o jo 29 punkte, be kita ko, pažymėjo, kad šiomis priemonėmis, vertinant atskirai ir ypač kai jos derinamos, apribojamas laisvas paslaugų teikimas.

41

Todėl reikia atmesti argumentą dėl tariamo šio ieškinio dalyko neaiškumo.

42

Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Airija negalėjo pagrįstai teigti, jog šis ieškinys pareikštas pažeidžiant lojalaus bendradarbiavimo, gero administravimo ir teisės į gynybą užtikrinimo principus.

Dėl esmės

Šalių argumentai

43

Komisija teigia, kad Airijos registracijos mokesčio sistema, galiojusi pasibaigus papildomoje pagrąstoje nuomonėje nustatytam terminui, neproporcingai riboja išperkamosios ar paprastos nuomos paslaugų teikimą ir gavimą, todėl pažeidžia SESV 56 straipsnį.

44

Visų pirma, įpareigojimas iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį, taikomas atliekant galutinę registraciją neatsižvelgiant į tikrąjį numatyto naudojimo Airijoje trukmę ir tada, kai išperkamosios nuomos arba nuomos trukmė yra tiksliai nustatyta ir žinoma iš anksto, lemia neproporcingą finansinį ir apyvartinį įšą naštą, nes suma, kuri turi būti sumokėta iš anksto, gali beveik dvigubai viršyti faktiškai mokėtino mokesčio dydį. Galimybė susigrąžinti mokesčio likutį išvežus transporto priemonę iš Airijos nepaneigia šios išvados ir neleidžia tinkamai atskirti galutinio importo nuo trumpalaikės nuomos ar išperkamosios nuomos.

45

Be to, prašymas grąžinti gali būti pateiktas tik atlikus transporto priemonės privalomos techninės apžiūros procedūrą, o tai susiję su papildomomis sąnaudomis, nes pagal taisykles, galiojusias

papildomoje pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos dieną, transporto priemonę registruojantis asmuo privalo sumokėti 500 eurų administracinį išlaidų, susijusių su grąžinimo procedūra.

46

Galiausiai, be finansinių ir apyvartinių išlaidų, kurios lemia pareigojimas iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį, taip pat su technine apžūra ir grąžinimo procedūra susijusių sąnaudų, ši diena nebuvo numatyta, kad asmenys, išsinuomojantys arba išperkamosios nuomos būdu įsigyjantys transporto priemones, gauna palankias už nacionalinės valdžios institucijų nuomos arba išperkamosios nuomos laikotarpiu išskaičiuotas sumas.

47

Dėl šių priemonių, taikomų atskirai ir ypač kai jos derinamos, iš kitų valstybių narių vežtų transporto priemonių nuoma ir išperkamoji nuoma tampa sudėtingesnė nei nuoma ar išperkamoji nuoma iš Airijoje įsteigtų įmonių.

48

Konkrečiai dėl pareigojimo iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį Komisija pažymi, kad iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog tam, kad būtų proporcingas, toks mokestis turi būti apskaičiuotas tinkamai atsižvelgus į atitinkamos transporto priemonės nuomos sutarties trukmę arba tos transporto priemonės naudojimo atitinkamuose keliuose trukmę (2006 m. birželio 27 d. Nutarties van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, 31–33 punktai; 2008 m. gegužės 22 d. Nutarties Ilhan, C-42/08, nepaskelbta Rink., EU:C:2008:305, 20 ir 24 punktai ir 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutarties VAV-Übervermietung, C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 20, 21, 26 ir 30 punktai). Pagal Airijos registracijos mokesčio grąžinimo sistemą iš esmės buvo numatyta traukti trumpalaikę transporto priemonių importų ir platesnę grąžinimo eksportuojant sistemą, o ne specialiai garantuoti, kad transporto priemonių importas tam tikrais iš anksto nustatytais ribotais laikotarpiais būtų apmokestinamas proporcingai importo trukmei.

49

Nepaisant to, kad registracijos mokestis apskaičiuojamas remiantis pardavimo kaina laisvojoje rinkoje ir priklausomai, be kita ko, nuo transporto priemonės būklės ir ridos, būtų galima įvesti proporcingą mokestį, nesukeliant abejonių dėl Airijos valdžios institucijų siekiamų tikslų, remiantis apytikslėmis vertėmis laisvojoje rinkoje, apskaičiuota pagal vidutinę transporto priemonės ridą ir nusidėvėjimą. Registracijos mokesčio suma būtų galutinai nustatoma vėliau eksportuojant; mokestis būtų grąžinamas arba sumokamas papildomai atsižvelgiant į tai, ar pardavimo kaina laisvojoje rinkoje eksporto momentu yra didesnė, ar mažesnė nei kaina, kuri buvo atsižvelgta renkant pradinį mokestį. Jei vertė laisvojoje rinkoje būtų didesnė, trumpalaikės nuomos atveju papildomas mokestis iš esmės galėtų būti taikomas dviem skirtingiems skolininkams, t. y. nuomotojui ir nuomininkui, ir prireikus galėtų apimti transporto priemonės konfiskavimą. Tokia sistema, net pagrįsta apytiksliais vertinimais, kurie vėliau turi būti pakoreguoti, nebūtų labiau neteisėta ar neteisinga nei sistema, pagal kurią, kaip šioje byloje, nenumatyta jokio atskaitymo.

50

Be to, Airijos argumentams dėl praktinių sunkumų trukdanti nuoseklumo. Iš tikrųjų, jei Airijos susirpinimas buvo susijęs su pavojumi, kad nuomininkas liks Airijos teritorijoje ilgiau, ekstrateritorinis vykdymas nebūtų būtinas, nes transporto priemonė, kuri liktų Airijoje po nuomos termino pabaigos datos, vis dar būtų šios valstybės narės teritorijoje. Niekas Airijai netrukdo

registruojant transporto priemonę reikalauti sutarties ribotos trukmės rodymų, pavyzdžiui, paprašyti tokios sutarties kopijos, ir vėliau tikrinti registraciją ir kitą taikytiną mokesčių ir reglamentavimo prievolių laikymąsi, pavyzdžiui, kaip laikomasi pareigos laiku sumokėti metinius mokesčius ir automobilio draudimo mokas.

51

Dėl administracinio išlaidų Komisija mano, jog neproporcinga reikalauti, kad Sąjungos piliečiai, kurie trumpam išsinuomoja transporto priemones arba įsigyja jas išperkamosios nuomos būdu, subsidijuotą investavimo išlaidas, reikalingas kuriant grąžinimo eksportuojant mechanizmą, konkrečiai kalbant, kad finansuoti su tokio grąžinimo susijusias technines apžiūros sąnaudas. Atsižvelgimas į naudojimo trukmę leistų išvengti situacijos, kai būtų taikomos sudėtingos techninės transporto priemonių apžiūros procedūros, ir su tokiomis procedūromis susijusi dideli išlaidų.

52

Airija nurodo, kad registracijos mokesčio sistema visiškai atitinka SESV 56 straipsnio, kaip jį aiškina Teisingumo Teismas, reikalavimus, nes, konkrečiai kalbant, sumokėto mokesčio permoka grąžinama eksportuojant, o nuo 2016 m. sausio 1 d. grąžinant taip pat sumokamos palūkanos ir taikomos tik nedidelės 100 eurų administracinių išlaidos, kurios net nepadengia Airijos administracinio išlaidų, patiriamų dėl sukurtos grąžinimo eksportuojant sistemos. Taigi registracijos mokesčio sistema yra ir pagrįsta, ir proporcinga.

53

Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, pirma, pagal SESV 56 straipsnį, kaip jį aiškina Teisingumo Teismas, nedraudžiama sukurti tokios grąžinimo eksportuojant tvarkos, kuri nėra diskriminacinė tarptautinio paslaugų teikimo ir prekių tiekimo atžvilgiu ir pagal kurią bet koks tarptautinio prekių ar paslaugų judėjimo apribojimas yra pagrįstas ir proporcingas atsižvelgiant į aptariamą apmokestinimo tvarkos pobūdį. Pagal šį straipsnį nereikalaujama, kad reikalavimo netaikymo tvarka būtų būtinai nustatyta iš anksto ir prorata.

54

Teisingumo Teismo jurisprudencija buvo formuojama dėl nacionalinių sistemų, nenumatančių jokio grąžinimo eksportuojant (2002 m. kovo 21 d. Sprendimas Cura Anlagen, C-451/99, EU:C:2002:195 ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimas Komisija / Suomija, C-232/03, nepaskelbtas Rink., EU:C:2006:128; 2006 m. birželio 27 d. Nutartis van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430 ir 2008 m. gegužės 22 d. Nutartis Ilhan, C-42/08, nepaskelbta Rink., EU:C:2008:305; 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimas van Putten, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246) arba nacionalinių sistemų, pagal kurias, nors ir buvo numatytas toks grąžinimas, jo dydis buvo skaičiuojamas remiantis transporto priemonės naudojimo valstybės teritorijoje trukme ir nebuvo numatytas palūkanų mokėjimas (2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartis VAV-Übervermietung, C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558).

55

Taigi, viena vertus, Teisingumo Teismas niekada neteigė, kad grąžinimo eksportuojant tvarka savaime ir iš principo prieštarauja SESV 56 straipsniui. Priešingai, 2006 m. birželio 27 d. Nutartyje van de Coevering (C-242/05, EU:C:2006:430) ir 2012 m. balandžio 26 d. Sprendime van Putten (C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246) jis pripažino, kad, kiek tai susiję su išsinuomotą ar išperkamosios nuomos būdu įsigytą transporto priemonių apmokestinimu, tinkamai struktūrizuota

grąžinimo tvarka gali atitikti proporcingumo principo reikalavimus.

56

Kita vertus, kitaip nei bylose, kuriose buvo priimti šio sprendimo 54 punkte minėti sprendimai, apmokestinimo registracijos mokesčiu pagrindas priklauso ne nuo laiko, kurį atitinkama transporto priemonė išbuvo Airijoje, o nuo jos būklės ir ridos. Taigi importuojant neįmanoma numatyti tikslios eksportuojant grąžinamos išmokos sumos ir ex ante apskaičiuoti faktiškai kiekvienu atveju mokėtino registracijos mokesčio.

57

Antra, jei registracijos mokesčio sistema būtų pakeista taip, kaip nurodo Komisija, būtų iš esmės pakeistos šio mokesčio surinkimo sąlygos, konkrečiai kalbant, transporto priemonės pardavimo kainų laisvojoje rinkoje, kaip šio mokesčio apskaičiavimo pagrindas, pakeistų jos naudojimo Airijos keliuose arba jos buvimo Airijos teritorijoje trukmę.

58

Visų pirma, kadangi transporto priemonių apmokestinimas nėra suderintas ir valstybės narės turi diskreciją šiuo klausimu, pradėdama šį procedūrą Komisija nori suderinti valstybės narės taikomą registracijos mokesčio apskaičiavimo pagrindą. Be to, Airijos pasirinktas apskaičiavimo pagrindas tikslas ir pasekmė yra tai, kad transporto priemonių apmokestinimas atitinka faktinį jų naudojimą. Taigi jis atitinka Teisingumo Teismo jurisprudenciją, o ex ante apskaičiavimo metodo, grindžiamo numanomu, o ne faktiniu naudojimu, vedimui trūksta nuoseklumo. Registracijos mokesčio permokos ir palikančios grąžinimu eksportuojant siekiama garantuoti, kad mokesčio mokėtojas mokės tiksliai teisingą mokesčio sumą ir kad jis neatsidurs nepalankesnėje padėtyje dėl to, kad iš anksto sumokėjo visą mokestį. Galiausiai pagal SESV 56 straipsnį valstybės narės nėra pareigos taikyti tą patį mokestį asmenims, naudojantiems savo transporto priemonę dažnai, ir asmenims, naudojantiems ją labai retai, jeigu išperkamosios nuomos trukmė yra tokia pati, o aplinkybės, kad teoriškai įmanoma atsižvelgiant į faktinį transporto priemonės naudojimą ir jos būklę eksportuojant pakeisti iš anksto numatytą atleidimą nuo mokesčio, grindžiamą naudojimo trukme, šiuo klausimu neturi reikšmės kaip ir tariama aplinkybė, jog kitose valstybės narės taikoma naudojimo trukme grindžiama apmokestinimo tvarka.

59

Trečia, jei registracijos mokesčio sistema būtų pakeista taip, kaip nurodo Komisija, Airijoje nebūtų pasiekti šiuo mokesčiu siekiami tikslai. Iš pradžių juo siekiama kompensuoti išorinius transporto priemonių naudojimu padarinius, pavyzdžiui, sąnaudas, susijusias su kelių infrastruktūra, eismo kontrole, skubios pagalbos paslaugomis, registravimo paslaugomis, taip pat kompensuoti padarinius aplinkai, susijusius su oro ir akustine tarša. Paskui siekiama, kad registracijos mokestis būtų proporcingas transporto priemonės rinkos vertei ir, galiausiai, turėtų skatinti pirkti ekologiškas transporto priemones.

60

Ketvirta, Komisijos siūlomos sistemos, pagal kurią iš pradžių būtų atliekamas apytikslis įvertinimas, o paskui eksportuojant – kompensacinis mokėjimas, vedimas būtų susijęs su mokestinių plaukų praradimo pavojumi ir lemtų labai didelius praktinius sunkumus, nes numatydama tos pačios techninės apžiūros atlikimą tokia sistema lemtų papildomą administracinę naštą ir sąnaudas, susijusias su transporto priemonių tarptautine išperkamąja nuoma.

Penkta, Airija primena, kad nėra jokios pareigos registruoti transporto priemonę Airijos teritorijoje iki 30 dienų, todėl registracijos mokestis netaikomas, kai nuomos laikotarpis labai trumpas. Ji priduria, kad bet kuriuo atveju šis mokestis yra santykinai mažas, nes pradinė suma yra 2,5 karto, o ne 11 kartų, kaip klaidingai tvirtina Komisija, didesnį už galiausiai mokėtiną mokestį. Be to, norint įvertinti registracijos mokesčio poveikį, nereikia remtis labiausiai teršiančių transporto priemonių rėšimis, nes, viena vertus, jos nėra populiarios, kita vertus, registracijos mokesčio tarifai struktūrizuoti taip, kad didžiausi tarifai būtų taikomi toms transporto priemonėms, kurių poveikis aplinkai didžiausias.

Šešta, Airija pažymi, kad 500 eurų administracinis išlaidų dydis buvo siejamas su būtinybe padengti tam tikras dideles pradines sąnaudas, kurias lėmė gražinimo eksportuojant tvarkos vedimas, ir priduria, kad šis dydis buvo sumažintas iki 100 eurų. 2011 m. balandžio 7 d. Sprendime Tatu (C-402/09, EU:C:2011:219) Teisingumo Teismas nusprendė, kad teikiant paslaugas gali būti prašoma padengti protingas administracines išlaidas, jei jos vartotojui nėra pernelyg didelės, jos nėra nepagrįsta kliūtis naudotis paslauga, tačiau šiame sprendime jis nepadarė išvados, kad mokesčio mokėjui tenkančios sąnaudos neturėtų viršyti per ekspertizę atliekamų veiksmų savikainos.

Teisingumo Teismo vertinimas

– Dėl reikšmės turinčių Airijos teisės aktų

Iš šio sprendimo 35 punkte nurodytos suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad įsipareigojimų nevykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės padėtį pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigoje, o į vėliau atliktus pakeitimus Teisingumo Teismas neatsižvelgia.

Todėl, pirma, kadangi Komisija paragino Airiją vykdyti papildomoje pagrįstoje nuomonėje išdėstytus reikalavimus per du mėnesius nuo jos gavimo, antra, apie minėtą nuomonę šiai valstybei buvo pranešta 2015 m. vasario 27 d., nagrinėjamo atveju įsipareigojimų nevykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį 2015 m. balandžio 27 d.

Šiuo klausimu šalys visų pirma sutaria, kad pagal tą dieną galiojusius Airijos teisės aktus Airijos rezidentai, norintys Airijoje naudoti transporto priemonę, kuri jiems pagal nuomos ar išperkamosios nuomos sutartį perdavė kitoje valstybėje narėje įsteigta įmonė, registruodami šią transporto priemonę Airijoje privalėjo sumokėti visą registracijos mokestį net ir tada, kai tos transporto priemonės naudojimo trukmė buvo iš anksto nustatyta sutartimi ir žinoma.

Toliau iš bylos medžiagos matyti, kad 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio 2 dalies b punkte buvo numatyta, kad kompensuotinas transporto priemonių registracijos mokesčio dydis apskaičiuotas taikant vieną ar daugiau formulių ar kitą apskaičiavimo būdą, kurie gali būti nustatyti

kompetentingo ministro arba jo patvirtintą teisės aktą nuostatose, kaip numatyta šio įstatymo 141 straipsnyje. Taigi iš minėto 135D straipsnio 2 dalies b punkto aišku, kad, nors palėkaną mokėjimo grėžinant dalį registracijos mokesčio principas gali būti laikomas iš esmės patvirtintu, vien ši nuostata negalėjo sukelti teisinių pasekmių, leidžiančių grėžinti su palėkanomis registracijos mokesčio permoką, ir kad siekdamas, kad nuostata dėl palėkaną mokėjimo būtų iš tikrųjų įgyvendinama, Airijos valdžios institucijos turėjo patvirtinti taikymo priemones.

67

Vis dėlto tokios taikymo priemonės, numatytos 2015 m. įgyvendinimo taisyklėse, buvo patvirtintos tik 2015 m. gruodžio 17 d. ir įsigaliojo tik 2016 m. sausio 1 d. arba po to, kai baigėsi papildomoje pagręstoje nuomonėje nustatytas terminas.

68

Taigi, vertinant nurodytąsipareigojimą neįvykdymą reikia atsižvelgti į registracijos mokesčio grėžinimo sistemą, nenumatančią jokio palėkaną mokėjimo mechanizmo.

69

Galiausiai, turint omenyje šio sprendimo 35 punkte primintą jurisprudenciją, aplinkybų, kad administracinis išlaidų dydis, kuris papildomoje pagręstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigos dieną buvo 500 eurų, nuo 2016 m. sausio 1 d. buvo sumažintas iki 100 eurų, neturi reikšmės. Todėl vertinant nurodytąsipareigojimą neįvykdymą reikia atsižvelgti į registracijos mokesčio grėžinimo sistemą, pagal kurią numatytas 500 eurų administravimo išlaidų apmokėjimas.

– Dėl kaltinimo, susijusio su viso registracijos mokesčio sumokėjimu iš anksto

70

Pateikdama pirmąją kaltinimą Komisija nurodo, kadpareigojusi iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį, taikomą atliekant galutiną registraciją, nesvarbu, kokia yra tikroji numatyto į Airiją importuotos transporto priemonės naudojimo šioje valstybėje narėje trukmė, pastaroji pažeidė SESV 56 straipsnų, nes tokspareigojimas, net jei yra numatyta grėžinimo galimybė, nėra proporcingas, palyginti su šiuo mokesčiu siekiamu tikslu, tais atvejais, kai išperkamosios nuomos arba nuomos trukmė yra tiksliai nustatyta ir žinoma iš anksto.

71

Šiuo klausimu primintina, kad, išskyrus tam tikras šioje byloje nereikšmingas išimtis, automobilių apmokestinimas nebuvo suderintas Sąjungos lygmeniu. Todėl valstybės narės gali nekludomos naudotis savo kompetencija mokesčių klausimais šioje srityje su sąlyga, kad bus laikomasi Sąjungos teisės (2013 m. lapkričio 21 d. Sprendimo X, C-302/12, EU:C:2013:756, 23 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

72

Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją valstybės narės gali taikyti registracijos mokestį transporto priemonei, kuri kitoje valstybėje narėje įsteigta bendrovė suteikė pirmojoje valstybėje gyvenančiam asmeniui, kai ši transporto priemonė iš esmės skirta nuolat naudoti pirmosios valstybės narės teritorijoje ar kai ji realiai taip naudojama (2006 m. birželio 27 d. Nutarties van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, 24 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

O jeigu ankstesniame punkte išvardytos sąlygos nėra vykdytos, ryšys su pirmos valstybės narės teritorija yra nežymus, vadinasi, apmokestinimui reikia pateisinti kitaip (šiuo klausimu žr. 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo Komisija / Danija, C-464/02, EU:C:2005:546, 79 punktą ir 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo van Putten, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat 2006 m. birželio 27 d. Nutarties van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, 26 punktą).

Darant prielaidų, kad toks privalomuoju bendrojo intereso pagrindu grindžiamas pateisinimas egzistuoja, dar reikia, kad mokestis atitiktų proporcingumo principą (šiuo klausimu žr. 2006 m. birželio 27 d. Nutarties van de Coevering, C-242/05, EU:C:2006:430, 22 ir 27 punktus ir 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo van Putten, C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 53 punktą).

Šiuo atveju iš bylos medžiagos aišku, kad pagal Airijos teisės aktus Airijos rezidentas, importuojantis transporto priemonę Airijai, per 30 dienų nuo transporto priemonės vežimo Airijos teritoriją turi ją registruoti ir sumokėti už šią transporto priemonę atitinkamą registracijos mokestį. Pagal 1992 m. Finansų statymo 132 ir 133 straipsnius šis mokestis apskaičiuojamas remiantis transporto priemonės pardavimo kaina laisvojoje rinkoje ir jos išmetamo anglies dioksido kiekiu. Iš bylos medžiagos taip pat matyti, kad šis mokestis, kalbant apie labiausiai teršiančias transporto priemones, gali siekti 36 % jų pardavimo kainos laisvojoje rinkoje.

Toks pareigojimas atlikti registraciją ir sumokėti visą registracijos mokestį taip pat taikomas rezidentams, kurie importuoja Airijai kitoje valstybėje narėje išsinuomotą ar išperkamosios nuomos būdu įsigytą transporto priemonę, įskaitant atvejus, kai nuomos ar išperkamosios nuomos trukmė yra ribota ir iš anksto žinoma. Šalys sutaria, kad nuomos arba išperkamosios nuomos sutarties trukmė neatsižvelgiama apskaičiuojant mokesčio dydį.

Taigi Airijos rezidentai, kurie kitoje valstybėje narėje išsinuomoja arba išperkamosios nuomos būdu įsigyja transporto priemonę, net ribotai ir iš anksto žinomai trukmei, turi mokėti tokio paties dydžio mokestį kaip ir mokestis, taikomas galutinai importuojant transporto priemonę.

Dėl tokio pareigojimo išsinuomoti arba išperkamosios nuomos būdu įsigyti transporto priemonę iš kitoje valstybėje narėje steigtos bendrovės gali būti brangiau, negu sudarant nuomos arba išperkamosios nuomos sutartį su Airijoje steigta bendrove, turint omenyje, be kita ko, kad dėl tokio pareigojimo diskriminacinio pobūdžio dėl mokesčio amortizacijos kitoje valstybėje narėje steigtos nuomos arba išperkamosios nuomos bendrovės atsiduria nepalankesnėje padėtyje (šiuo klausimu žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo Cura Anlagen, C-451/99, EU:C:2002:195, 69 punktą ir 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutarties VAV-Übervermietung, C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 20 punktą).

Tiesa, reikalavimas sumokėti registracijos mokestį už iš Airijoje įsteigtą bendrovę išsinuomotas arba išperkamosios nuomos būdu įsigytas transporto priemonės taip pat taikomas pirmą kartą jas registruojant Airijoje. Nors galima laikyti, kad dalis šio mokesčio gali būti perkelta į transporto priemonių, išsinuomotų arba įsigytų išperkamosios nuomos būdu iš Airijoje įsteigtą bendrovę, nuomos arba išperkamosios nuomos kainą, vis dėlto, kiek tai susiję su transporto priemonėmis, išsinuomotomis arba įsigytomis išperkamosios nuomos būdu iš kitoje valstybėje narėje įsteigtą bendrovę, turi būti sumokėtas visas registracijos mokestis.

80

Išvados, kad dėl įpareigojimo sumokėti visą registracijos mokestį išsinuomotai arba įsigyti išperkamosios nuomos būdu transporto priemonę iš kitoje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės gali būti brangiau nei iš Airijoje įsteigtos bendrovės, nepaneigia aplinkybų, jog pagal 1992 m. Finansų statymo 135D straipsnį registracijos mokesčio dalis tam tikromis šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis gali būti grąžinta.

81

Iš tiesų, nors Airija ginėja kai kuriuos Komisijos atliktus skaičiavimus, ji pripažįsta, kad pradinis registracijos mokesčio dydis gali daugiau kaip dvigubai viršyti galiausiai mokėtino registracijos mokesčio dydį po grąžinimo. Kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 42 punkte, dėl tokio sprendimo išsaldomi dideli finansiniai ištekliai, o tai iš esmės apriboja prievolę mokėti mokestį turinčio asmens apyvartines lėšas.

82

Todėl įpareigojimas iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį gali atgrasyti Airijos rezidentus nuo naudojimosi kitose valstybėse narėse įsteigtą paslaugų teikėjų siūlomomis transporto priemonių nuomos arba išperkamosios nuomos paslaugomis, o šiuos paslaugų teikėjus – nuo transporto priemonių nuomos arba išperkamosios nuomos paslaugų Airijos rezidentams teikimo. Todėl toks įpareigojimas yra laisvo paslaugų teikimo apribojimas, kuris iš principo yra draudžiamas pagal SESV 56 straipsnį.

83

Dėl klausimo, ar toks apribojimas pateisinamas, reikia pažymėti, kad šiame ieškinyje nurodyti atvejai, kai nuomos arba išperkamosios nuomos trukmė yra ribota ir iš anksto žinoma, dažniausiai sutampa su atvejais, kai transporto priemonę iš esmės nėra skirta nuolat naudoti valstybės narės teritorijoje ir faktiškai nėra taip naudojama.

84

Tiesa, nuomos ar išperkamosios nuomos sutartys gali būti pratęstos ir tokiu atveju kitoje valstybėje narėje nei Airija išsinuomotą arba išperkamosios nuomos būdu įsigytą transporto priemonę naudojimas prilygsta nuolatiniam transporto priemonių naudojimui Airijos teritorijoje. Vis dėlto, kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 57 punkte, Airijos teisės aktuose nedaroma skirtumo atsižvelgiant į sutarties, kuri yra transporto priemonės naudojimo Airijos teritorijoje pagrindas, terminą ar turinį; toks skirtumas leistų taikyti visą registracijos mokestį tik tais atvejais, kurie prilygsta nuolatiniam transporto priemonės naudojimui. Be to, kaip teisingai primena Komisija, konkrečios trukmės sutarties pratęsimas negali būti preziumuojamas.

85

Dėl minėto laisvo paslaugų teikimo apribojimo pateisinimo Airija nurodo, pirma, kad, nesant transporto priemonių apmokestinimo suderinimo Sąjungoje, registracijos mokesčio bazės pasirinkimui ir jo taikymo sąlygoms taikomas jos suverenumas mokesčių politikos srityje ir kad pareikšdama ieškinį Komisija siekė priversti ją pakeisti tuos elementus, kad transporto priemonių mokesčių bazės Sąjungoje būtų suderintos.

86

Kaip matyti iš šio sprendimo 71 punkte primintos jurisprudencijos, nors valstybės narės gali nekludomos naudotis savo kompetencija mokesčių klausimais transporto priemonių apmokestinimo srityje, vis dėlto jos privalo ja naudotis laikydamosi Sąjungos teisės.

87

Todėl aplinkybė, kad transporto priemonių apmokestinimas priklauso Airijos kompetencijai, negali pateisinti laisvo paslaugų teikimo apribojimo.

88

Antra, kiek tai susiję su nagrinėjamo registracijos mokesčio tikslais, minėtais šio sprendimo 59 punkte, reikia pažymėti, kad tikslais kompensuoti sąnaudas, susijusias su kelių infrastruktūra, eismo kontrole, skubios pagalbos paslaugomis, registravimo paslaugomis, kurias lemia transporto priemonių naudojimas ir kurios, Airijos teigimu, yra šio mokesčio įvedimo pagrindas, vis dėlto negalima pateisinti įpareigojimo iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo Airijoje trukmę.

89

Iš tikrųjų vien ekonominio pobūdžio tikslai negali būti laikomi privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, pateisinančiu laisvo paslaugų teikimo apribojimą (šiuo klausimu žr. 2010 m. balandžio 15 d. Sprendimo CIBA, C-96/08, EU:C:2010:185, 48 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo Komisija / Ispanija, C-400/08, EU:C:2011:172, 74 punktą).

90

Atvirkščiai, vienas iš Teisingumo Teismo pripažintų privalomųjų bendrojo intereso pagrindų yra aplinkos apsauga (šiuo klausimu žr. 2010 m. kovo 11 d. Sprendimo Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo Komisija / Ispanija, C-400/08, EU:C:2011:172, 74 punktą). Konkrečiai kalbant, atgrasant nuo daug kuro sunaudojančių transporto priemonių nuomos arba išperkamosios nuomos gali būti siekiama bendrojo intereso tikslo (šiuo klausimu žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo Cura Anlagen, C-451/99, EU:C:2002:195, 68 punktą).

91

Vis dėlto reikia patikrinti, ar Airijoje taikoma registracijos mokesčio sistema, pagal kurią įpareigojama sumokėti visą šį mokestį ir numatytas grąžinimo mechanizmas, atitinka proporcingumo principą.

92

Šiuo klausimu iš karto reikia atmesti kaip nepagrįstą Airijos argumentą, kad remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, ypač 2006 m. birželio 27 d. Nutartimi van de Coevering (C-242/05,

EU:C:2006:430) ir 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimu van Putten (C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246), nagrinėjamu atveju galima daryti išvadą dėl proporcingumo principo laikymosi.

93

Iš tikrųjų pakanka pažymėti, kad šie teismo sprendimai buvo priimti aplinkybėmis, kai pagal nacionalines sistemas nebuvo numatyta grąžinti registracijos mokesčio eksportuojant transporto priemonę iš atitinkamos valstybės narės.

94

Taigi negalima teigti, kad minetuose sprendimuose Teisingumo Teismas išdėstė savo požiūrį klausimu, ar nacionalinės teisės aktai, kuriuose numatytas ir pareigojimas sumokėti visą registracijos mokestį, neatsižvelgiant į kitoje valstybėje narėje išsinuomotos arba išperkamosios nuomos būdu įsigytos transporto priemonės naudojimo aptariamose valstybės narės teritorijoje trukmę, ir galimybę susigrąžinti mokesčio dalį nustojus naudoti transporto priemonę toje teritorijoje, atitinka proporcingumo principą, nes tuose sprendimuose Teisingumo Teismas nenagrinėjo šio klausimo.

95

Tačiau, kaip vis dėlto pripažįsta Airija, 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartyje VAV/Autovermietung (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558), Teisingumo Teismas išsakė nuomonę dėl nacionalinės teisės akto, pagal kuriuos valstybėje narėje gyvenantis ar buvęs turintis asmuo, kuris šioje valstybėje narėje naudoja kitoje valstybėje narėje registruotą ir išsinuomotą automobilį, pirmą kartą pasinaudojęs šia transporto priemone pirmosios valstybės narės keliuose, privalo sumokėti visą mokestį, kurio dalis, apskaičiuota atsižvelgiant į minėtos transporto priemonės naudojimo šiuose keliuose trukmę, yra grąžinama be palėkaną po to, kai toks naudojimasis pasibaigia. Priminęs, jog tam, kad atitiktų proporcingumo principą, tokio mokesčio dydis turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į atitinkamos transporto priemonės nuomos sutarties trukmę arba į jos naudojimo aptariamuose keliuose trukmę, ir konstatavęs, jog nagrinėjamu atveju tokiuose teisės aktuose numatytas pareigojimas sumokėti visą minėtą mokestį neatsižvelgiant nei į transporto priemonės nuomos trukmę, nei į jos naudojimo atitinkamos valstybės narės keliuose trukmę, Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokie teisės aktai neatitinka Sąjungos teisės, ypač SESV 56–62 straipsnių (šiuo klausimu žr. 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutarties VAV/Autovermietung, C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 26, 27 ir 30 punktus).

96

Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš bylos medžiagos, registracijos mokesčio suma skaičiuojama remiantis transporto priemonės pardavimo laisvojoje rinkoje importuojant kainą, taip pat šios transporto priemonės išmetamo anglies dioksido kiekiu.

97

Darytina išvada, kad registravimo momentu Airijos registracijos mokesčio sistema siekiama tikslo apsaugoti aplinką, visų pirma taikant mokesčio tarifą, kuris priklauso nuo išmetamo anglies dioksido kiekio. Tokia sistema galima pasiekti tokį tikslą atgrasant nuo daug kuro sunaudojančių transporto priemonių išsinuomojimo arba įsigijimo išperkamosios nuomos būdu.

98

Tačiau registravimo momentu registracijos mokesčio dydis nustatomas neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo trukmę, o kiek tai susiję su iš kitos valstybės narės importuotomis

transporto priemonėmis – neatsižvelgiant į tokio importo galutinę arba laikinę pobūdį.

99

Šiomis aplinkybėmis, kiek tai susiję su transporto priemonėmis, nustatytam ir iš anksto žinomam terminui išsinuomotomis arba įsigytomis išperkamosios nuomos būdu iš kitoje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės, pareigojimas sumokėti visą registracijos mokestį viršija tai, kas yra būtina norint pasiekti aplinkos apsaugos tikslą. Iš tikrųjų šios transporto priemonės, kurias numatyta ribotą laiką naudoti Airijos teritorijoje, remiantis jų galimu taršos poveikiu registravimo momentu, apmokestinamos kaip transporto priemonės, naudojamos Airijoje nuolat ir ilgą laiką. Tačiau, kadangi jų naudojimo Airijos teritorijoje trukmė yra ribota ir žinoma iš anksto, ne tokia griežta priemonė galėtų būti registracijos mokesčio, proporcingo šiai naudojimo trukmei, surinkimas registracijos momentu.

100

Vis dėlto Airija nurodo, kad jos registracijos mokesčio sistemos tikslas ir poveikis yra transporto priemonių apmokestinimo atitiktis realiam jų naudojimui Airijos teritorijoje, kaip to reikalaujama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, suformuotą 2006 m. birželio 27 d. Nutartyje van de Coevering (C-242/05, EU:C:2006:430, 29 punktas).

101

Šiuo klausimu dar reikia pažymėti, kaip nurodo Komisija, kad sistema, pagal kurią būtų numatyta registracijos momentu rinkti mokestį, proporcingą Airijai importuotos transporto priemonės naudojimo trukmei, nustatytai nuomos arba išperkamosios nuomos sutartyje, negalėtų daryti tokos Airijos galėjimui numatyti, kad eksportuojant transporto priemonę mokesčio dydis bus koreguojamas, priklausomai nuo aplinkybių, grąžinant arba reikalaudant sumokėti papildomai, atsižvelgiant į minėtų transporto priemonių kainą laisvojoje rinkoje tuo metu ir, be kita ko, jos būklę ir sutartyje nurodytu laikotarpiu Airijoje nuvažiuotą kilometrų skaičių.

102

Todėl papildomo veiksnio, atitinkančio Airijos teritorijoje numatytą naudojimo trukmę, traukimas sumokant pradinį registracijos mokestį leistų pasiekti aplinkos apsaugos tikslą ne tokia ribojamąja priemone, nesukeliant abejonių dėl mokesčio bazės, kuri sudaro transporto priemonės vertę laisvojoje rinkoje ir jos išmetamo anglies dioksido kiekis.

103

Airija nurodo, kad sukūrus sistemą, pagal kurią pradinis registracijos mokestis būtų mokamas proporcingai numatyto naudojimo Airijos teritorijoje trukmei, o paskui eksportuojant būtų atliekamas kompensacinis mokėjimas, kiltų pavojus prarasti mokestines pajamas ir atsirastų labai dideli praktiniai sunkumai, nes, be kita ko, importuojant būtų neįmanoma numatyti, kokia konkrečiai bus eksportuojant grąžinama suma, o realus transporto priemonės naudojimas galėtų iš esmės skirtis nuo planuoto naudojimo. Iš tikrųjų, jei iš pradžių sumokėto registracijos mokesčio nepakaktų, o transporto priemonė jau būtų buvusi eksportuota iš Airijos, nuomininkas ir šios transporto priemonės savininkas nepatektų į šios valstybės narės teritorinės jurisdikcijos mokesčių klausimais taikymo sritį. Be to, kadangi sukūrus Komisijos siūlomą sistemą būtų reikėtų atlikti tokių pačių techninių apžirų, kokia galioja dabar, todėl būtų patirta tokių pat administracinių išlaidų, tikėtina, kad tais atvejais, kai turėtų būti sumokėtas papildomas registracijos mokestis, kai kurie mokesčio mokėtojai bandytų išvengti šių išlaidų ir papildomo registracijos mokesčio ir nepraneštų Airijos institucijoms apie nuomos arba išperkamosios nuomos sutarties trukmę.

prat?sim?.

104

Vis d?lto pirmiausia šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal suformuot? Teisingumo Teismo jurisprudencij? b?tinyb?s užkirsti keli? mokestini? pajam? sumaž?jimui n?ra tarp privalom?j? bendrojo intereso pagrind?, galin?i? pateisinti laisvo paslaug? teikimo apribojim? (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo Tankreederei I, C?287/10, EU:C:2010:827, 27 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?). Be to, vien administracini? sunkum? nepakanka siekiant pateisinti kli?t? laisvam paslaug? teikimui (šiuo klausimu žr. 2004 m. kovo 4 d. Sprendimo Komisija / Pranc?zija, C?334/02, EU:C:2004:129, 29 punkt?; 2006 m. rugs?jo 14 d. Sprendimo Centro di Musicologia Walter Stauffer, C?386/04, EU:C:2006:568, 48 punkt?; 2008 m. lapkri?io 27 d. Sprendimo Papillon, C?418/07, EU:C:2008:659, 54 punkt? ir 2014 m. spalio 9 d. Sprendimo van Caster, C?326/12, EU:C:2014:2269, 56 punkt?).

105

Paskui reikia pažym?ti, kad ir mok?tino registracijos mokes?io, ir gr?žintino registracijos mokes?io, numatyt? 1992 m. Finans? ?statyme, apskai?iavimas grindžiamas iš dalies standartizuotais veiksniais. Tod?l niekas Airijai netrukdo atsižvelgti ? numatyto naudojimo Airijos teritorijoje trukm? taikant t? pa?i? standartizuot? sistem? pagal tai, ar ši numatyta naudojimo trukm? yra trumpa, vidutin? arba ilga.

106

D?l Airijos nuog?stavim?, kad nustojus galioti nuomos ar išperkamosios nuomos sutar?iai faktiškai iš anksto sumok?tas registracijos mokestis bus mažesnis nei galiausiai mok?tinas, reikia pažym?ti, kad ?pareigojimas sumok?ti registracijos mokest? taikomas Airijos rezidentams ir kad d?l šios priežasties Airijos argumentai d?l tariamo negal?jimo išieškoti mok?tin? mokest? yra nepagr?sti. Be to, galima numatyti ir kitas priemones, pavyzdžiui, ?pareigojim? pranešti apie galim? nuomos arba išperkamosios nuomos sutarties prat?sim? arba ribot? registracij? numatomo naudojimo trukmei.

107

Taigi, nors Airijos teis?s aktai, kuriuose ?pareigojama iš anksto sumok?ti vis? registracijos mokest?, ir numato dalies sumok?to mokes?io gr?žinim?, jie viršija tai, kas yra b?tina aplinkos apsaugos tikslui pasiekti, ypa? atgrasyti nuo daug kuro sunaudojan?i? transporto priemoni? nuomos arba išperkamosios nuomos.

108

Tod?l reikia konstatuoti, kad ?pareigojusi iš anksto sumok?ti vis? registracijos mokest?, taikom? atliekant galutin? registracij?, nesvarbu, kokia yra tikroji numatyto ? Airij? importuotos transporto priemon?s naudojimo šioje valstyb?je nar?je trukm?, pastaroji ne?vykdy savo ?sipareigojim? pagal SESV 56 straipsn?, nes toks ?pareigojimas, net jei yra numatyta gr?žinimo galimyb?, n?ra proporcingas, palyginti su šiuo mokes?iu siekiamu tikslu, tais atvejais, kai išperkamosios nuomos arba nuomos trukm? tiksliai nustatyta ir yra žinoma iš anksto.

– D?l kaltinimo, susijusio su neproporcing? registracijos mokes?io gr?žinimo s?lyg? nustatymu

109

Pateikdama antr?j? kaltinim? Komisija nurodo, kad nusta?iusi neproporcingas registracijos

mokesčio, kuris turi būti sumokėtas visas ir iš anksto, grąžinimo sąlygas Airija pažeidė SESV 56 straipsnį.

110

Be to, kas pažymėta šio sprendimo 35 punkte, pirmiausia reikia pabrėžti, kad šio antro kaltinimo nagrinėjimas yra tikslingas atsižvelgiant į priemones, kurias Airija turės patvirtinti, kad būtų atsižvelgta į šį sprendimą, kiek tai susiję su kaltinimo dėl įpareigojimo iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį tada, kai nuomos arba išperkamosios nuomos ribota trukmė nustatyta ir žinoma iš anksto, pagrįstumu.

111

Kaip matyti iš šių aplinkybių ir kaip buvo konstatuota šio sprendimo 82 punkte, įpareigojimas iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį gali atgrasyti Airijos rezidentus nuo naudojimosi kitose valstybėse narėse steigtą paslaugų teikėjų siūlomomis transporto priemonių nuomos arba išperkamosios nuomos paslaugomis, o šiuos paslaugų teikėjus – nuo transporto priemonių nuomos arba išperkamosios nuomos paslaugų teikimo Airijos rezidentams.

112

O jeigu yra numatyta tokio mokesčio grąžinimo procedūra, aplinkybų, kad šiai procedūrai taikomos neproporcingos sąlygos, savaime gali padaryti tokį patį atgrasomąjį poveikį neatsižvelgiant į tai, ar ribota nuomos arba išperkamosios nuomos trukmė gali būti tiksliai nustatyta ir žinoma iš anksto.

113

Šiuo atveju iš registracijos mokesčio grąžinimo sąlygų, numatytų 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnyje, Komisija išskiria, pirma, palėkaną nemokėjimui ir, antra, papildomas sąnaudas, susijusias su transporto priemonės technine apžiūra, ir 500 eurų administracines išlaidas.

114

Kiek tai susiję, pirma, su Komisijos tvirtinimu, kad papildomoje pagrįstoje nuomonėje numatyto termino pabaigos dieną registracijos mokestis buvo grąžinamas nesumokant palėkanų, Airija ginėja tokio teiginio pagrįstumą ir šiuo klausimu remiasi 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio 2 dalies b punktu, trauktu į jį 2014 m. Finansų įstatymu; anot šios valstybės narės, jame numatyta galimybė mokėti palėkanas.

115

Vis dėlto šiuo atžvilgiu pakanka priminti, kaip buvo konstatuota šio sprendimo 66 ir 67 punktuose, kad, nors šioje nuostatoje numatytas palėkanų mokėjimo grąžinant dalį registracijos mokesčio principas, siekiant veiksmingai įgyvendinti šį principą reikėjo patvirtinti taikymo priemones, bet šios įsigaliojo jau pasibaigus papildomoje pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui.

116

Taigi Airijos argumentai, kad tą dieną, kuri yra svarbi vertinant įsipareigojimą nevykdymą, buvo numatyta registracijos mokesčio grąžinimo sumokant palėkanas tvarka, yra visiškai nepagrįsti.

117

Kadangi Airija negina Komisijos kaltinimo dalies, susijusios su neproporcingu grąžinimo nesumokant palėkanų pobūdžiu, reikia šiai daliai pritarti. Iš tikrųjį prielaida, kad dalis iš pradžių sumokėto registracijos mokesėio bus permokėta ir turės bėti grąžinta, pagrėsta sistema, pagal kuriė nenumatyta mokėti palėkanų nuo tė sumų, neleidžia sumažinti apyvartiniė lėšų trėkumo, kurė lemia viso mokesėio sumokėjimas iš anksto. Taigi proporcingumo principo nesilaikoma dėl to, kad nemokamos palėkanos.

118

Kiek tai susijė, antra, su eksportuojamos transporto priemonė s privalomos techninė s apžėros sėnaudomis ir 500 eurė administraciniė išlaidė, susijusiė su grąžinimo procedėra, sumokėjimu, reikia pažymėti, kad Komisija niekaip konkreėiai nepagrindžia savo teiginio, kad techninė s apžėros sėnaudos yra neproporcingos.

119

Todėl reikia išnagrinėti tik teiginė dėl 500 eurė administraciniė išlaidė neproporcingo pobūdžio.

120

Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ėpareigojimas sumokėti 500 eurė administraciniė išlaidė gali atgrasyti mokesėio mokėtojų nuo kreipimosi dėl grąžinimo, todėl jis prieštarausja grąžinimo procedėra siekiamam tikslui.

121

Nors, kaip nurodo Airija, negalima atmesti galimybių s, kad už asmeniškai suteiktė paslaugė mokesėio mokėtojo gali bėti prašoma atlyginti, ši valstybiė narė netvirtina, kad 500 eurė suma atitinka tokios paslaugos sėnaudas, o tik pagrindžia šiė sumė kaip bendras sėnaudas, susijusias su grąžinimo sistemos sukėrimu.

122

Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 66 punkte, kai valstybiė narė registracijos mokesėio surinkimė organizuoja taip, kad šio mokesėio dalies grąžinimas kai kuriais atvejais yra neišvengiamas, su šios sistemos organizavimu susijusios išlaidos negali bėti finansuojamos išskaiėiuojant iš asmenims, turintiems teisė ė grąžinimė, išmokėtinė sumė.

123

Taigi 500 eurė administraciniė išlaidė išskaiėiavimas iš grąžintino registracijos mokesėio sumos taip pat neatitinka proporcingumo principo.

124

Todėl reikia konstatuoti, kad nenumaėiusi galimybių s grąžinant transporto priemoniė registracijos mokestė mokėti palėkanas ir išskaiėiuodama iš grąžintinos registracijos mokesėio sumos 500 eurė administraciniė išlaidė Airija neėvykdė savo ėsipareigojimė pagal SESV 56 straipsnė.

Dėl bylinėjimosi išlaidė

125

Pagal Teisingumo Teismo procedėros reglamento 138 straipsnio 1 dalė pralaimėjusiai šaliai

nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Airija pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1.

pareigojusi iš anksto sumokėti visų transporto priemonių registracijos mokestį, taikomą atliekant galutinę registraciją, nesvarbu, kokia yra tikroji numatyto Airijai importuotos transporto priemonės naudojimo šioje valstybėje narėje trukmė, kai išperkamosios nuomos arba nuomos ribota trukmė yra tiksliai nustatyta ir žinoma iš anksto, Airija nevykdė savo pareigojimų pagal SESV 56 straipsnį.

2.

Nenumačiusi galimybės grąžinant transporto priemonių registracijos mokestį mokėti palėkanas ir išskaičiuodama iš grąžintinos registracijos mokesčio sumos 500 eurų administracinių išlaidų Airija nevykdė savo pareigojimų pagal SESV 56 straipsnį.

3.

Priteisti iš Airijos bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: anglų.